

Høringssvar – Udkast til bekendtgørelse om tilskud til skovrejsning

Danmarks Naturfredningsforening (DN) takker for muligheden for at kommentere på udkast af 28. april 2025 til bekendtgørelse om tilskud til skovrejsning.

DN anerkender formålet med bekendtgørelsen, og herunder hensigten om at reducere CO₂-udledning og styrke hensyn til natur og miljø. Det er desuden positivt, at der gives mulighed for henlæggelse af arealer som urørt skov og at der ydes tillægstilskud hertil. Desuden ser DN også meget positivt på, at offentlige lodsejere også kan søge puljen.

Det er afgørende for vores hjemmehørende biodiversitet, at der skelnes mellem skov rejst med produktionsformål (150.000 ha traditionel skovrejsning ifølge aftalen) og privat skov rejst med biodiversitetsformål (80.000 ha urørt skov). Traditionel skovrejsning, der har fokus på hurtigt at opnå et sluttet kronedække, bidrager som udgangspunkt ikke til at fremme biodiversiteten, da de fleste arter er tilknyttet varierede, artsrige skovlandskaber, særligt skovlysninger og lysåbne skove. Derfor er det centralt for DN, at de nye urørte skove specifikt rejses med formål om at bidrage med at give bedre vilkår for vores hjemmehørende biodiversitet.

Det fremgår af aftalen fra juni 2024 om urørt skov, at: *"Skovrejsningen skal indrettes med særligt henblik på at understøtte naturlige processer og fremme natur og biodiversitet"*. Det er derfor afgørende for DN, at de kommende urørte skove rejses med mest mulig plads til naturlige processer og biodiversitetsfremmende tiltag som naturlig tilgroning, helårs skovgræsning og naturlig hydrologi (vandstand), og at de rejses i tilknytning til eksisterende områder med høj naturværdi. Det er tiltag, som der er videnskabelig konsensus om de positive effekter på biodiversiteten.

DN må desværre erkende, at udkastet til bekendtgørelsen om tilskud til skovrejsning ikke prioriterer natur- og biodiversitetsfremmende tiltag i skovrejsningen til urørt skov i tilstrækkelig grad. DN anerkender, at det delvist skyldes skovloven, som er en barriere for en ambitiøs skovrejsningsordning. I den forbindelse ser DN frem til den forestående revision af skovloven, som forventeligt vil stille ambitiøse krav om natur- og biodiversitetsfremmende tiltag ved rejsning af urørt skov (bl.a. naturlig tilgroning, helårs skovgræsning, naturlig hydrologi), så de fremtidige urørte skove kan bidrage til at bremse tabet af biodiversitet i Danmark.

Derfor er det også vigtigt for DN at pointere, at vi forventer at bekendtgørelsen om tilskud til skovrejsning ligeledes revideres på bagkant af den forestående revision af skovloven.

DN havde dog gerne set, at der var indtænkt yderligere tiltag for biodiversiteten i den nuværende bekendtgørelse inden for rammerne af den gældende skovlov. Særligt vedrørende urørt skov har DN et stort ønske om, at der stilles konkrete og ambitiøse krav til tiltag og fremgangsmåder for projekterne, som fremmer forholdene for biodiversiteten. I den nuværende bekendtgørelse stilles der for få krav til etableringen af urørt skov, og der fokuseres på fravær af drift, gødning og pesticider. Det er ikke tilstrækkeligt til at sikre, at der skabes gode betingelser for biodiversiteten i de urørte skove, der realiseres på baggrund af bekendtgørelsen.

Hvis der skal rejses urørt skov, som kan efterleve aftalen fra juni 2024, så er det afgørende at rammerne i bekendtgørelsen sikrer, at projekterne lægger den rette kurs fra start. Derfor bør der være tydelige krav til andelen af naturlig tilgroning, som reelt er mulig inden for den gældende skovlov. Desuden bør biodiversitetstiltag som helårs skovgræsning og etablering naturlig hydrologi prioriteres højt. Fremgangsmåder og tiltag som den nuværende skovlov i høj grad spænder ben for.

DN mener, at der allerede nu burde stilles krav om naturlig tilgroning på 50 % af projektarealet ved rejsning af urørt skov. Ved mindre projektarealer, hvor det på baggrund af en konkret vurdering, ikke er muligt at udlægge 50 % af arealet til naturlig tilgroning, grundet bestemmelser i den nuværende skovlov, fx krav om etablering af skovbryn mv., skal så stor andel af projektarealet som muligt udlægges til naturlig tilgroning. Dette bør gælde for projektarealer både over og under 20 ha i samlet størrelse.

På den baggrund opfordrer DN til følgende ændringer af bekendtgørelsen:

§ 7 – Specifikation af krav til biodiversitetsfremmende tiltag ved prioritering

Der bør være tydeligere bestemmelser som opfordrer til, at urørt skov fra start rejses ved brug af biodiversitetsfremmende tiltag. Derfor skal projektarealer med placering nær eksisterende arealer med høj naturværdi (defineret som høj bioscore frem for HNV), så høj andel af naturlig tilgroning som mulig og desuden helårs skovgræsning prioriteres højt.

DN mener, at definitionen af høj naturværdi bør ske ud fra projektarealets nærhed til eksisterende naturområder, som har høj bioscore ifølge Biodiversitetskortet fremfor HNV.

Derfor foreslår DN, at bestemmelser i henholdsvis § 7, stk. 3, nr. 6, nr. 7 og nr. 8 ændres til:

§ 7, stk. 3, nr. 6: Projektarealer der henlægges som urørt skov og som grænser op til arealer med høj naturværdi. Med høj naturværdi forstås arealer med høj bioscore.

§ 7, stk. 3, nr. 7: Projektarealer med høj andel af naturlig tilgroning (som udgangspunkt 50 % af arealet og minimum 20 %).

§ 7, stk. 3, nr. 8: Projektarealer, der indeholder helårsskovgræsning.

§ 9 – Uddybelse af projektkriterier

DN frygter, muligheden for at rejse skov der både består af produktionsskov samt urørt skov, uden et minimumskrav til sammenhængende areal for urørt skov, vil resultere i små usammenhængende partier af urørt skov. Partier af urørt skov som små øer i produktionsskov vil ikke medføre en reel biodiversitetsgevinst, da de fortsat er isolerede fra hinanden. Partier med urørt skov bør være så store og sammenhængende som muligt, hvis de skal bidrage med bedre vilkår for biodiversiteten. DN anbefaler, at det gøres til krav for at få tilskud til urørt skov, at urørt skov udlægges som minimum 1 ha sammenhængende arealer, og derfor foreslår vi følgende ændring til § 9:

§ 9. Følgende projektkriterier skal være opfyldt:

1) Projektarealet er minimum 1,00 ha sammenhængende areal.

Forslag til tilføjelse: Tilskud til urørt skov gives kun til projektarealer på minimum 1,00 ha sammenhængende areal.

DN vil desuden foreslå, at der stilles endnu et projektkriterie om, at der skal anlægges veje og stier, så offentlig adgang sikres til projektarealerne.

§ 12 – Tydeligere krav til forpligtigelser i projektperioden

Fordi naturlig tilgroning er et grundlæggende biodiversitetsfremmende tiltag, har det stor betydning, at metoden og mulighederne for den fremgår tydeligt af bekendtgørelsen. Derfor foreslår DN, at bestemmelser i § 12, stk. 1 og stk. 2 ændres til følgende:

§ 12, stk. 1: Sikre, at projektarealer, der henlægges som urørt skov, først og fremmest rejses ved naturlig tilgroning (som udgangspunkt 50 %), suppleret af tilplantning med hjemmehørende arter, jf. bilag 3, og i så fald plantes højest 2.500 planter pr. ha.

§ 12, stk. 2: Sikre, at projektarealer, der henlægges til urørt skov, så vidt muligt rejses med 50 % naturlig tilgroning. I de tilfælde hvor det på baggrund af en konkret vurdering ikke er muligt, etableres skoven med så høj naturlig tilgroning som muligt og minimum 20 %.

§ 14 – Vigtige tiltag i urørt skov

DN foreslår følgende ændringer og tilføjelser til § 14:

Det fremgår af § 14, stk. 2, at det er tilladt at bruge pesticider til at bekæmpe invasive arter. Pesticider bør ikke benyttes, da det vil have negativ effekt på flere arter end blot de invasive, uanset hvor målrettet brugen af pesticider er.

Til § 14, stk. 3 om biodiversitetsformål. DN mener, at det er positivt at der er mulighed for biodiversitetsfremmende aktiviteter i skovrejsningsprojekter. Men det bør gøres obligatorisk for arealer som udlægges til urørt skov, at mindst ét konkret biodiversitetstiltag implementeres, når der rejses urørt skov.

DN vil gerne kvittere med positiv anerkendelse for bestemmelser i § 14, nr. 6 og nr. 7, om at der ikke foretages oprensning eller nygravning af grøfter (nr. 6) og at der ikke må udsættes eller foretages fodring af vildt (nr. 7). Begge bestemmelser kan på sigt lede til genetablering af naturlig hydrologi og et bæredygtigt dyretryk, som er begrænset af den naturlige fodermængde skoven kan generere. Samlet set kan disse bestemmelser bidrage med mere variation og til en mere naturlig tilstand i de urørte skove.

Med venlig hilsen,
Danmarks Naturfredningsforening